

TMMOB Gemi Mühendisleri Odası ile Harita mühendisleri Odası İstanbul Şubesi OLCU'ye katıldı. Gazetemize ortak Oda sayısı altıya çıktı.

15 GÜNLÜK MESLEKİ GAZETEDİR

FİYATI: 150 TL. YIL: 1 SAYI: 11

1 EYLÜL 1987

Seydişehir Alüminyum tesislerinde iki ay süren grev bitti. Ama nasıl? Arında milyarlarca devlet zararı, kimi alüminyum tekellerine haksız kazanç ve ithal vurgunu bırakarak. İktidar odaklarının anlamsız ve olumsuz tutumunun yolaçtığı bu zarar, zaman yitimi ve spekülasyon piyasası ortamının, tesislerdeki ünitelerin onarılması sürecinde bir süre daha yaşanacağı belirtiliyor. Türkiye'de son yıllarda herşeyin siyasi ihtiraslara ve çıkarıya dayalı kazançlara kurban edildiğine Seydişehir olayları en tipik örnektir.

Seydişehir Yıkımı!

Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nde grevin sürdüğü günlerde, iktidarın yetkili ağızları, bu tesisin teknolojisinin geri, üretiminin düşük olduğunu ve aşırı enerji gerektiğini ileri sürerek kapatılması gerektiğini vurguladılar. Aslında böyle bir gerekçe, biraz da grev kırıcılığı amaçlayan bir tehdit unsuru taşımakla birlikte son yıllarda moda olan bir yaklaşımda da sergiliyordu. "Sorun mu var? kapatınız biter."

Gerçek bu muydu? Yoksa diğer niceleri gibi Seydişehir Alüminyum Tesisleri de çıkara dayalı siyasal hesaplara kurban edilmek mi istenmişti? Son derece teknik ve uzmanlık konusu olan bu sorun kamuoyunu günlerce ilgilendirdi. Grev bitmiş olmakla birlikte sorun bitmemiş, tersine buna benzer yaklaşımların ileride başka tesisler için de bu iktidar tarafından olabileceği izlenimini vermişti. Konuyu bir kez daha teknik eleman, bilim adamı ve yöneticiler düzeyinde ele alıp irdelemek, her şeyden önce bir yurtseverlik görevi olarak belirdi. İşte bu amaçla OLCU, Seydişehir Alüminyum tesisleri'nin gerçek kimliğini açığa çıkarmak için belirli kişilerin bilgilerine başvurdu. Açıklamalarıyla Seydişehir olaylarına ışık tutan Milli Savunma eski Bakanlarından Sayın Neşet AKMANDOR, Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanlarından Sayın Erhan İŞİL, Metalurji Odası Başkanı Sayın Necla YIKILMAZ ile Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Sayın Tuncer İŞİL görüşlerini gazetemize aktardılar.

Neşet AKMANDOR: "Fabrika kapatmak basiretli yöneticinin yapacağı iş değildir."

İnşaat Yüksek Mühendisi Neşet AKMANDOR Seydişehir Alüminyum Tesislerinde ortaya çıkan sorun gelişmelerine ilişkin gazetemize verdiği demeçte "bu tesisin teknolojisinin eskiliği görüşüne katılmıyorum" dedi. Uzun yıllar DSİ'de de orbeist miş, savır mühendis olarak hizmet veren AKMANDOR, en önemli müşavirlik hizmetini Seydişehir Alüminyum Tesislerinde verdi. Bu hizmetini fabrikasının 1967 Eylül'ünde ki sanayi aşamasında, fabrikasının işletmeye açıldığı yıl olan 1977 yılına dek sürdürdü. 1977'de Bolu senatörlük olarak parlamentoya giren AKMANDOR bir dönem Milli Savunma Bakanlığı da yaptı.

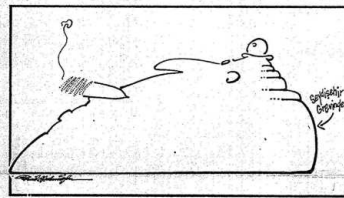
Erhan İŞİL: Seydişehir bu konudaki yaklaşım ve politikaların ilk örneği değildir. Üzülüyorum, son örneği de olmayabilir.

SBF ve Hukuk Fakültelerini bitiren Erhan İŞİL, maliye müfettişliği usulurarası görüşlerde iktisat danışmanlığı yaptı. Hazine Genel Müdürlüğü Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarlığı görevlerinde de bulunan İŞİL bir dönem de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olarak hizmet verdi.

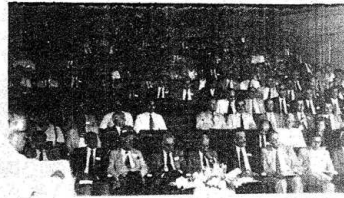


Necla YIKILMAZ "Günümüzde alüminyum stratejik metaller grubundan sayılmaktadır. Bu nedenle üretimi durdurmak değil artırmak gerekmektedir."

ODTÜ Metalurji Mühendisliği Bölümünü bitiren Necla YIKILMAZ, İşletme Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlıklarında uzman olarak çalıştı. 1980'den bu yana da Metalurji Mühendisleri Odası Başkanıdır.



TMMOB Başkanı Teoman ALTUĞ'un açtığı kongre ve sergisi



Sempozyumdan bir görünüm

Seramik Teknik Kongre ve Sergisi Yapıldı

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası 24-28 Ağustos 1987 tarihleri arasında Atatürk Kültür Merkezi'nde "Seramik Teknik Kongre ve Sergisi" düzenledi. Büyük ilgi gören kongre ve sergiye çok sayıda bilim adamı, teknik eleman ve spekülasyon katıldı.

İkinci günü TMMOB Genel Sekreteri Bülent TANIK'ın yönettiği kongre TMMOB Başkanı Teoman ALTUĞ'un açtığı kongre ve sergisiyle başladı. Daha sonra söz alan Kimya Mühendisleri Odası Başkanı Bülent BOZALLI, "Kimya Mühendisleri Odasının kurulduğu 30 yıl aşkın süredir toplumun ihtiyaçlarına karşılık olarak hizmet vermektedir ve bu nedenle de toplumun karşısına çıktığı bir yer olduğunu" söyledi.

BOZALLI konuşmasının yine bir bölümünde: "Seramik sektörünün inşaat sektörüne olan katkılarının artırılması için gerekli olan teknolojiyi geliştirmek, sektörün arzularına karşılık olarak hizmet vermektedir ve bu nedenle de toplumun karşısına çıktığı bir yer olduğunu" söyledi.

YAZILARIYLA

Şükran KETENCİ: Seydişehir Grevi (2. Sayfa)

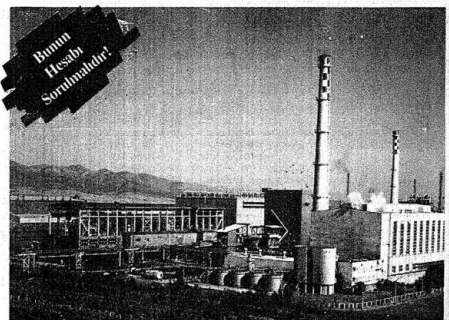
Şener ÖZLER: Dünya Mimarlar Günü'nün Düşündürdükleri (3. Sayfa)

Suat EZBER: İthalat Kanunu ve Planlamada Çelişki (4. Sayfa)

Serdar KUBILAY: Yapı Güvenliği (4. Sayfa)

A. Alp SUNALP: At Gözleriyle Bakmak (6. Sayfa)

Bir ülkede bilim adamları suskun, demokratik güçler zayıf, teknik elemanlar etkin değilse, orada teknolojik gelişmelerin ve toplumsal ilerlemenin sınırları da daralmıştır.



M. Tuncer İŞİL: "Yeni ithalat tekelleri ve karaborsa milyarlarca lira yarattıktan sonra kısa sürede üretimi geliştirebilir."

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı olan Tuncer İŞİL, İstanbul Üniversitesi Kimya Fakültesi'nden mezun olduktan sonra 1969 yılında Kanada Alberta Üniversitesi'nde yüksek kimyagerlik eğitimi görmüştür. Bunların yanı sıra Amerika'da Colorado School of Mines'de metalurji lisansüstü eğitimi de yapmıştır.

Özel ve kamu kuruluşları arasında birçok şirkete başsahibi mühendislik hizmetleri

Alüminyum Piyasasında Fiyat Hareketleri

Alüminyum 1987 yılı başında Seydişehir ke. fiyatı 2175 TL iken, Ağustos ortası itibarıyla fiyatlar aşağıda görüldüğü biçimde hareket etmiştir.

— FENİŞ alüminyum fiyatı: 3750 TL/kg

— ALÇIN alüminyum fiyatı: 3950 TL/kg

Grev, bazı spekülasyonların olganın üstünde kazançları sağlamasına neden oldu. Grevin başladığı haziran ayı sonundan bugüne kadar, pres halindeki alüminyum (ham alüminyum) piyasada dört kez zam gördü. Bu zamlarla tarihleri aşağıda verilmiş bulunuyor.

FENİŞ Fiyatları (TL/kg)	Tarih	Türü	TL/kg
2.600	30.6.1987	Değişik türde alüminyumun perakende piyasası fiyatları	4.300
3.000	14.7.1987	Beşaz Alüminyum	4.500
3.300	21.7.1987	Renkli Alüminyum	4.800
3.450	8.8.1987	Parlak Alüminyum	4.900
3.750	14.8.1987		

Görüldüğü gibi, eli gıcık bir stre içindeki ham alüminyum fiyatları 1.100-1.150 TL civarında bir zam görmüş oluyor. Bu yazamla tarihleri aşağıda verilmiş bulunuyor.

VEFAT
TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi ve Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı

HALUK SILAY'I yitirdik. Acısını tüm meslektaşlarla paylaş aile ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

KATKI
Teknolojiyi Suçlamak Gerçekleri Saptırmaktır
Uğur KÖKDEN

Seydişehir Alüminyum Tesisleri'ne ilişkin grev uzadıkça, ilgili yetkililer sustuğu, sorunların son tahlilde söze başta şöyleydi: "Fabrikayı kapatınız" diye diretilen, çıkan toz dumandan gerçekler görülmeye başladı.

Bilindiği gibi, Türk Alüminyum Sanayinin atası olan Seydişehir Tesisleri, 1974 yılı Eylül ayında işletmeye alındı. O arada, tesisleri Elitbank adına gerçekleştiren göçer BİM-HOL Grubu'nun yerini bizzat Elitbank almıştı. Böylece, belli bir gecikmeye karşın, yine de tesis, Cumhuriyetin 50. yıldönümüne yetiştirilebilir. Bu başarı, Türk kamu kesiminin aktifine yazılacak bir başarıydı.

Gene bilindiği gibi, alüminyum sanayii alanına, Türkiye Bakanları'ndan en son giren ülke oldu. Yugoslavya, Yunanistan, Romanya, Bulgaristan ve Macaristan'dan sonra. Ama, buna karşılık, Türk alüminyum bu süre içinde önemli bir yere vardı. Şunu söylemeliyiz ki, o tarihte, yani alüminyum teknolojisinin Türkiye'ye getirildiği sırada, yani 60'lı yılların ikinci

BAŞYAZI SEYDİŞEHİR BİZİM

Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nde sürmekte olan grev, iki ay gibi uzun ve sancılı bir bekleyişten sonra bitti.

Bu uzun ve sancılı bekleyişin gerisinde neler var?

Türkiye'nin alüminyum gereksiniminin (120 bin tün) yarısını karşılayan Seydişehir Entegre Tesisleri, 1968 başında SSCB ile imzalanan anlaşma gereği hiçbir kısıtlı dayanağı olmayan bir şekilde ve % 2,5 faizli Sovyet teknik yardımı ve kredisiyle gerçekleştirilmişti. Kuruluşu 1969'da başladığı, ilk alümina 1973'de üretilirdi; bir yıl sonra alüminyum elde edildi. Sonunda, 1975'de de, alüminyum hadde mamulüleri piyasaya sürüldü. O dönemde, daha önce kendilerine göre örneklere yapılan Amerikan, Kanada ve Fransız alüminyum sanayi tesisleri, fiyatları da bu koşullar açısından Sovyet öneirilerine eşdeğer bir yaklaşımda bulunmamıştı. Nitekim, dönemin Başbakanı Sn. S. Demirel, hükümetin bu çabalarını ve sonunda almak zorunda kaldığı kararı, yıllar önce ayrıntılarıyla açıklamıştı.

Bilindiği gibi, Türkiye'nin 1973-74 yıllarında ilk kez alüminyumunu ürettiğini, o tarihten en az on-on iki yıl önce komşularımız Yunanistan, Yugoslavya kendi üretimlerine geçmişti. SSCB'de ise, ilk üretim 1932'ye rastlamaktaydı. Yugoslavya da üç tescit birleşiminde, 1960 başlarında, alüminyum savarının sisi araladığı zaman ne görüyorluydu? Önce, hükümet gerekçe -döğal olarak iktisat ETİBANK'ı son derece hafife almışlardı. Elitbank ya susuyor ya da, Gn. Müdür ağzıyla, "Biz önderde bulunamayız, buna yetkimiz yok" diyor. Kimi sorumlu hükümet çevreleri de, tam bir sorumsuzlukla, "istem vermişiz olan bu tesis için tek bir lira bile harcamak istemiyoruz" demek cesaretini gösteriyorlar.

Gerçekten, tesisler vermez mi? Açık ki, her teknolojiyi gerekerek ama, yenilenebilir. Yenilenmelidir. Oysa, Seydişehir Tesisleri için 1976'dan bu yana, aşamalar olarak gelişimlere örnek alınışından 60 binden 100 bin ton na çıkarılması ve yenileştirme kararları alınmış olup o yonde çalışmalar sürdürülüyordu. Türk alüminyum sanayinin ilkökulu ve ana kurucusu olan Seydişehir gerekli her değişikliğin tesisin sahibi olan Elitbank, grevden önce ne için hiç et almadı? Yok buna baslandıysa, neden gerçeklere karşı uvruluyor?

Ote yandan, aynı Elitbank, grev dolayısıyla alüminyum ithaline gidiyor. 1979'da Mersin Suda Tesislerinde de olduğu gibi basvurulan bu mekanizma bir grev kırıcılığı değil de nedir? Fiyatı ve alüminyum fiyatı başgösterirken, aynı zamanda bu sektörün en büyüklerinden olan NASAS'ın hisse senetleri 1,5 ayda ncin % 200-300 artış gördü. Olayların serpi bir bununda da noktalandı; grevin başlangıcından Ağustos ortasına kadar alüminyum fiyatları dört kez zam gördü. Seydişehir'den dünya fiyatlarının altında kü-

ÖLÇÜ

Devamı 5. sf.

Sohbet

Türkiye'de İnşaat Mühendislerinin Meslek İç Eğitimi II

10., 11. sayılarımızda yukardaki başlık altında vermeye başladığımız sohbeti sürdürüyoruz.

İ. SİLİER:

Şimdi böyle bir organizasyonda en büyük menfaat sahibi büyük inşaat firmaları ile büyük proje bürolarımızdır. Siz ENKA ve ENET olarak Türkiye'deki en büyüklerdendir.

R. Z. ETİMAN:

Ben bunu etrafına hep söylüyorum, ama yuturamıyorum. Mesela "Beton", "Concrete" dergileri v.s. geliyor. Her sayısında bir haftalık, on beş günlük eğitim programlarında bahsediyorlar. Onlar mühendisleri yetiştiriyorlar. Biz ihmal ediyoruz. Sonra bir yıl yapacak oluyor, "gelsin yabancı firma!" demeye mecbur kalıyoruz, çok basit şeyleri öğrenmemiş oluyoruz. Biz diğer elemanlar yetiştirmiş olmalıydık ki "Bu adam betonu biliyor, bu adamın doğruğu betonda ha-tıza olamaz" depeliriz. Bir keresi su işi kavramaya: Tıca hayatıma her unsurunda işini iyi bilen mühendisleri mühendisliğine ihtiyac var. Böyle mühendislik var. Sattığın şeyi ambalajında mühendislik var. Büyük müteahhitler böyle bir organizasyona başlamalı, bir buna öncülük etmeli. Örneğin İnşaat Mühendisleri Odası.

Onlar mühendislerini yetiştiriyorlar. Biz ihmal ediyoruz. Sonra bir yıl yapacak oluyor, "gelsin yabancı firma!" demeye mecbur kalıyoruz, çok basit şeyleri öğrenmemiş oluyoruz.

ORGANİZASYON

İ. SİLİER:

Diyeelim ki biz bu organizasyona niyetlendik, veya Başbakan gibi görevlendirdi. Sana geldik ve "nasıl başlıyalım, Razi!" dedi. Ne dersin? Sesi düşüncesine diye kasten böyle soruyorum.

R. Z. ETİMAN:

Şimdi şöyleceğin ENET olarak sudur; bir inşaat firması bütün işleri kendi gönderebilir, ben o yetiştireyim; ama mukabili ben o işi ve sü-reli bir eğitim yapmalıyım. Gelen adamlar için en önemli şart, kendilerinin bunun faydasına inan-mış olmalarıdır. Adamlar aksi şantiyesinde do-ğru şekilde betonda kalmamalıdır. Adamlar mühendisliği inenimalli, firma buna inenimalli. Adamlar gelip bu-nada proje okumasını öğrenmeli. Bizzatleri git-tikleri yerde yaptıkları benzer projeleri uygulamaları, programları görmek. Şantiyenin det-lerini anlayacak.

İ. SİLİER:

Burada bir eğitim programı ve bir eğitimci gerekmez mi? Yoksa gelen stajyer öğrenciyi, "git şurada otur" der gibi davranılmalı, istenilen neti-ciye vermez.

R. Z. ETİMAN:

Gelenlere bir anket yapıldığı farzedilmeli. "Mecbur olamam gelir miyim, gelmez miyim?" sorusuna, samimi olarak "gelmez istersen" di-ye cevap verecekler bu programa sokulmalı.

İ. SİLİER:

ENET'e gelen kişiler için, Enet'in bünyesinde eğitimci gerekmez mi? Enet bunun malı sıkın-tılarına razı olur mu?

DEVLET PROJE BÜROLARI DESTEKLEMELİ

R. Z. ETİMAN:

Suudi Arabistan'da devlet, proje bürolarına stajyer öğrenci gönderiyor ve onlar için büroya bir bedel ödüyor. Aynı böyle olsun demiyorum. Pakistan Atom Santrali işini yabancı firmaya veriyor, sonra kendi firmasına ek para vererek, bu santrali projelerini onlara paralel olarak oturup yapacakmış" diye talimat veriyor. Bunlar olmasaydı, devlet mühendisliğini yetiştirmesi için bu mantalitenin gelmesi gerek.

Şimdi ihracat yapamıyız diyoruz. Ihracat için üretim yapmak; üretim için işe, yetiştirmiş mühendis gerek.

İ. SİLİER:

Şark Tara'nın bir sözü vardı: "önemi olan sa-tacak yer bulmaktır. Satacak yer bulursam tutu-recek adam bulurum."

R. Z. ETİMAN:

Bir şeyin yapılması için belli bir bilgi birikimi şart işe ve bunu kendi okullarımızda içinde gö-zümlenmeye mecburatsı böyle düşünemeyiz. Ör-negin bizden Afrika'da on tane asma köprü iste-diler de yapacak mıydı? Ben otuz senelik projemci, asma köprü projisini yapamam.

Prof. G. ÖZMAN:

Projeleri yaptık diyelim veya verdiler. "Köp-rtüv yapı" derlerse. Hiç yapamıyız.

R. Z. ETİMAN:

Türk mühendisi olarak bunu yapacak seviye-yeye henüz gelmedik. Ama, "on gerillimiyüvü rojesi yapı" deseler, mümkün yapacak seviye-yeye geldik. Ihracat için üretim deyince, on üret-mek ötesinde birşeyler yapmamız gerekir. Biz de işleri böylelikle mühendislik hizmetleri üretmek-tir. Artık fikir satmayı düşünmüyoruz. Biliriz, yu-rup Japonya'nın on senelik dev programları var. Japon için meşhur deyim şöyledir: Japona bakar, görür, daha iyisini yapar. Şimdi kimsenin yap-madığını yapmamın çalışması içindir.

İ. SİLİER:

Konuyu dışına doğru kayıyordunuz. Başladığınız noktaya dönelim: Enet'e gelenlere ne verebiliriz-niz? Buraya gelen adam nasıl değer olur? Bir ke-narda üç yıl harcayamamız önlemek nasıl müm-kündür? Çıkış noktası arıyoruz.

R. Z. ETİMAN:

Su anda Enet'e 70 mühendis var. Diyelim, 7 kişi geldi. Onu 3 proje için sahada bir miktar yetiştiririz. Bir mühendisin Enet'e vara-cak en yüksek seviye, buünkü Enet seviyesidir. O halde önemli bir sorun Enet'in seviyesini de selmektiler. Samimi olarak, isteyecek gelenler al-tı ayda kendilerini yetiştirebilirler. En azından bir disiplin öğrenir, proje okumasını öğrenir. İlin derinliğine dışlanılması halinde ebbette ki bir çok sorunlar ortaya çıkacak. Mesela, ben de onları şantiyesinde adam gönderinceyim. Ama gönderdiğim adam, belki işe bakmayacak da mü-teahhidin adamları kaç lira aldığını bakacak, benden ayrılmış, müteahhitin çalışman peşinde olacak. Arabistan'a gönderdiğimiz adamlar için böyle sorunlarımız oldu. Buradan giderler bak-tılar ki, oradaki adamın en azından 4 bin lirası al-ıyorlar. "Ben neye alıyorum?" sorusu ile döndüler.

İ. SİLİER:

Proje okuması öğrenmek mesele, bu işin bir haftada yapamaz mıyız? Niye üç ay isti-yorsunuz?

R. Z. ETİMAN:

Proje okuma bir haftada öğrenilemez.

İ. SİLİER:

Altı ay ise, altı aya değer bir program olmalı.

Prof. G. ÖZMAN:

Ayrıntıyla girmek için çıkamıyız. Önce projeleri düşünelim: Böyle karşılıklı alış-veriş bir çözüm olabilir mi?

R. Z. ETİMAN:

Şimdi, diyelim ki, asma köprücülüğü öğren-me-yiyet etdik. Ne yapabiliriz? Bir veya bir kaç ay mühendisimiz bunu yapan firmaya gönde-riş. Öğrenmesini bekleriz. Enhasadımızda da seşek, göşekler, ondan altı aydan önce neti-ce alamıyız. Böyle derinliği: Üzerinde düşünül-mek program İngilizce tabiriyle "qualified engineer" yetiştirecek bir amaca yönelik olmalı. "Enet"ün Suudi Arabistan'daki bazı işte-ri-ben, diğerleri arasında firmaların uygun betonları baktı. Yani bu işi orada çalışanlarımız öğ-renmiş. Bir başka şantiyede işler hızla geliş-tirilmemiş. Bu bir tesadüf işi oluyor.

Şimdi, demek ki, "su ebatları yukarı şantiyenin şefi "profesyonel engineer" olacak" O zaman altı tasarımlar kendilerini yetiştirmeye mecbur hissediyorlar. Öğrenmek önemli olmasa baglar. Eğitim programı bir bütün olarak düşünül-meli. Yoksa bir firma fedakarlığı yapıp 10 elemanu yetiştirir, başkaları belki hemen o yetişen eleman-ları kendi karnak peşinde olur. Netice almaz. Bir işbirliği yapamamı mecburiyetindedir. Ün-iversite, firmalar, Mühendisler Odası ebrilbir ya-pmalıdır. Kendilerini geliştirsin adama hem maddi, hem manevi teşvik unsurları bulmalı.

EĞİTİM İÇİN İŞBİRLİĞİ ŞART

M. ŞAHİN:

Rasim'in konuşmalarından ben Enka veya ENET'in üniversite eğitimindeki kalite düşüştüğün den doğan sorunları karıştırdıklarını anlıyorum. Çünkü kendileri iyi fakültelerin en iyi öğrencile-ri alabiliyorlar.

R. Z. ETİMAN:

Bu kalite düşüştü genel sorun. Bu ebbette ki bi-zim firmamız da etkiliyor. Biz mezun olduğumuzdan kısa süre sonra girdiğimiz işe faydalı ol-muştuk. Şimdi daha değişik bir manzara var.

İ. SİLİER:

Bugünkü sisteme önce mühendis olarak me-zun olunuyor, sonra master yapıyor. Şimdi bir soru: İşverenler (Devlet de en büyük işveren) ve üniversite işbirliği yapsa bu lisans üstü eğitim yeni bir düzene girebilir mi? Senin bahsettiğin gibi bir "profesyonel mühendis" veya "uzman mühen-dis" olabilir mi? Yani, master yaparken te-örük çalışmaları geçen süreyi mühendislik mes-leki işi eğitim programının bir bölümü haline ge-tirebilir miydi? Veya bu tasavvur yanlış mıdır? Yani, diyeceğiz ki arkadaş mühendis oldun ama yetersizsin, Enet'e de altı ay, su şantiyede, altı ay, kısın da üniversiteye, su, su kursları al. Sina-yı verisen sana "profesyonel mühendis" diye-ceğiz, diyebilir miyiz?

R. Z. ETİMAN:

Bu iş bir kaç altı ayıya olmas. İngilizce'de bu iş 5-6 sene sürüyor. Mühendis olarak çalışırken bir yeni hedef, amaç için uğraşıyor. Üniversite de eğitimden dışına bir konu.

İ. SİLİER:

Yani master yapmaktır v.s. bu işi karıştırmayalım. Başka çözüm arayalım fikrindedir.

R. Z. ETİMAN:

Evet üniversite master ve doktora konuları çok değişik. Bu konularda önemli akasiklar var, ama gözüm farklı. İnsan doktora yapıyor ama mühendis olamayabiliyor.

İnsan doktora yapıyor ama mühendis olamayabiliyor.

Gelecek Sayıda Sürecek

Sayın Dr. Cengiz ERUZUN'la yaptığımız ve ilk bölümünü 10 ve 11. sayılarda verdiğimiz söyleşiyi aynı başlık altında kaldığımız yerden sürdürüyoruz.

Dr. Cengiz ERUZUN

N. KAZANCI: "Koruma"yı konuşmama göre, bir bolumla şu konuyu demektir. Oyleyse koruma bolumu ve inar planlarını il-gisi konusunda derin söyleyebi-ririz?

C. ERUZUN: Bolumla Tanzi-ma bilikte başlıyım olanağa ra-gmen 1970 yıla kadar çok büyük bir tarhatat yapımadı. Özellikle Anado-lu'da köyler, kasabalar, kentler ka-rakterlerini korumalardır. 1950'den sonraki aşk ekonomiyi geçiş, bu-tun suyla birtakım hareketleme-leri getirdi, köyden kente nüfus gö-çünü getirdi. Kentlerde konut açığı arttı ve bu batın yanısırla taklit ederek güzellim tarihi doku tizerinde genis otocollar açmaya, apartman-ları yükseltmeye başladık. Hem de birçok yetersizlik bir araya geldi ve insamlar rahatsız olmaya başladılar. Oyleyse bir şey his gerek yoktu. Apartman ihtiyacı tarihi doku üze-rinde değil başka yerde karışmak mümkün, tarihi doku bir potan-siyeli içinde, eskililer ama ucuzca onarılabılır; oyleyimizde ordaki insamlar için de konut sorunu başlar. Halukı bu tarı, yenisi yapılmakta keşinlikle daha da barcaması restore edilebilir, yeni apartmanları ba-ga bölgeye yapılabılırız böylece

Bu tarihin yanında re-sim, müzik gibi kültürün her kademesinde yaygın-laştırılmalıdır. Kültür bir bütündür.

hem tarihi dokuyu, kültürü koru-muş, hem de konut sorununa daha rasyonel bir çözüm getirmiş oluru-mu. Oyle bünce tarihi bölgelemler yapılmamış, yapılmışın konut-tacılarını baskısından (halukı tak-lit etmişim daha toplu konut bi-kr arasa değildi belediyeler ve ka-mu kuruluşları bu görevi yerine ge-tirirler) ve bu yanlış yaklaşımdan (1) kilenen o dönem inar planları ge-ni yendiiriyorlar. 1950'den sonra 1960'larda-1963



yor. Dolayısıyla planların eksiklik-leri ve on şan baskılarından oluşu-şu ikili bir olumsuzluk söz konus-u.

N. KAZANCI: Sözin burasına da galiba eğitim kurumlarıyla iş bir-liğince ilgili meslekler görüşme ge-nelinde

C. ERUZUN: Planı neden bö-y-

hammül edemektirler. Hindistan'daki İngiliz eserlerin ve Türkiye'deki "Levan" şehri do-kusuna gelince. Bir ölkeden tarihin-de park dönmeler olduğu gibi, aksi esaret dönmeleri de olabilir. Ancak medeni toplumları tüm gerekle-riyle ve olgunluğu hammedebiliriz. Acılı dönmelerin ancak mimar-lerden çıkartmadan tüm tarihlere ve onun türünü olan yapıları da işle-yici olabilir. Asya natarların bir de tekarlamamışlar için tarihten gerekli derin ahlaklı topraklardır. Halika heniz aldatmactas ardına gidenler spekulatör amaçla veya ca-hil bir çevre düzenlemesi adına cer-eveinde girip ve tasarlama olan-yan kımlar altında tüm insanlın mal olan bir kültür mirasını yoke-değinden Türkiye'nin itibarını sar-sarmak başla birşeye yaramaya-caktır.

Oyle Tarlabası'ndaki veya yıkım planları yapıldığı 19. yü. dokusun hakim olduğu yerleşim bölge-lerindeki yapılar, restore edildik-leri ve içinde yaşayan yurttaşların da katılmıyala işleri işlevler kazandıla-rı takdirde, 1960'lı yıllar ve sonran-da patlama gösteren toprakların-bu n unlar şehirciliğinin insan işi-gehir olçeyişin hakim olduğu kuru-lum şehir parçacıkları olarak daha nice nesillere şehircilik derisi vere-cediler.

Ole yandan, çevre feluhs yü-vassına dönmüş işe, suç mirası eserlerin olmas. Önemli olan sosyal koşulları yitirdenirilebilir.

Yere göç yomayadımız yazar-mız son olarak şunu söylüyor: "Yani tapınan yabancılara otu-rduğu Osmanlı Devleti içersinde Av-rupa'ya andan bu yerler Türk költür-türünü üretti."

Bu yerler baş ki bizim költürü-müzün üretti. Biz "Levan" Fransızca gineş doğuşu yer-kesinden bir sözcük olup, "Levan-ter" işe-Osmanlı topraklarına yetmişim, Fransızlar, İtalyanlar, İngilizler'in olan Latiner, Rum ve tekarlamamışlar için tarihten ne-tice itibarları bu toprakların üre-tim olduğu mirası de bu ülenin bir üretti. Fransızların veya İngiliz-lerin Afrika'da ve Uzakdoğu'da ne-mi-mark tarihi aşından köşümseme-mesi gereken kolonli mirasilerile hiçbir ilgisiz yaktı.

Sonuç olarak "Levan" toplu-mu bizler yaratmışdır. Biz in çevre-yiştirmiş için olan gelebilmiş, bu ü-kenin bir parçası olabiliriz, bizden estinirler o kâh Avrupa, kâh Os-manlı mirasını vücutte getirebilmiş-lerdir.

Ole yandan 1975'te Avrupa Kon-seyi Bakanlar Kurulu'nca kabul ed-ilen Amsterdam Tüzüğüne yaranca, konsey üyesi ülkelerdeki kültür mi-rası sadece o ülkenin değil, tüm Av-rupa'nın költür mirasını temsil et-mektedir.

Devam 5. sayfa

İl Koordinasyon Kurulu Gezi Düzenledi

İstanbul İl Koordinasyon Kurulu'nca geçirilmiş gündemle bir gezi düzenlendi. 200'ün üstünde mimar ve mühendis katılımlı bu gezide Boğaziçi'nin güllü. Ba-rada maki, iktıya ve benzeri gözlemler göz bir dincine yavaş topraklara çok sayıda ökü yonetsi yanında TMMOB Genel Sekreteri Bülent TANIK'ın da be-lanması gezde katılan işte-re memnuniyet yarandı.

Son dönem iş ve dışındaki düzenlenir bir organizasyonda ÖLÇÜ gineşine çok sayıda obere koyuldu.

"Mahvolun Pera'dır ve Pera"nın Türkülte ilgisiz yaktı. Bu yapı-ların tamamı Ermeni mimarlarca ya-pıldığını yıklamışında da sakınca yoktur."

Pera'da mimari en e kadar 19. yü. Avrupa mimarisinin taklidi gibi dö-rünüyor da, alsında bir Batı-Os-manlı sentezi olarak tanımlanabilir. Zira ne Pera'te ne Viyana'da ne de başka bir Batı metropolinde cumba-ların hakim olduğu, alabildiğince Os-manlılaşmış bir 19. yü. dokusuna ra-sanamaz. Ole yandan su yapı Tar-labası bu yapı işe değildi, oyleyse ya-kalam gibi irkçılık kokan carpık yapı-ların geçerliliğini sanan tarışına konusu bile olmaz. Zira Dolmabah-ce Sarayı dahil nice saray yapıları ve nice camii Ermeni Balyan aileşin-esidir. (Bu konuda Pars TUĞLA-

Geziden bir görünü

Geziden bir görünü

Zambak Sokak 402, 401 Cephesi C'nn Balyahana iligii yapınta gö-zatılmıştır (özerir).

"Bu yapılar esere dönmeyin ya-pıdır. Hindistan'da nasıl bir İn-giliz yapının örneği varsa, Osmanlı Bankası'nın, Divanı-Umumiye'nin genel müdürünün, yabancu yatırımlar, Türk temsilcilerinin oturdugu, Yahudi alabildiğince ve özellikle yüzük yuvası olarak kullanan bu yerlerin korunması gerekirdir."

Estir alan su şuk, kendini işe et-tiren mi sanırım tarışına götürür bir konudur. Hatıdan hatıya koşan bir devrin idarecileriye, bu sonu-çu olarak, bir esaret dönmeyi ge-lip çatışması, sorumluluk tarihin de-rinliklerinde aranmalıdır. Binalar sa-vunması nesnelerinde ve sadece şeh-ri güzelliklerini veya çirkinleşim bir-bakıma da canlı diğer parçalarıdır. Savunması nesnelerden her almak, muhakemeden yoksun yapı karak-terleri yarayan bir tatmin oluyor. AT'ye girimci düşünen 1971 Türk-ü'nü nade bazar kırkılık koken ba-da iddialeri ileri sürmektedirler.

Örneğin Yahudilerde o denli nefet emekteler ki, halen içinde yapam-ları bile, geçmişte barınmış olduk-ları mahallelerin varlığına dahi ta-

SAHİBİ: Odalar adına İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı ERTUĞRUL TIGLAY, GENEL YAYIN YÖNETMENİ: Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Başkanı YÜCEL GÜRSÜL, YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ SÖNMEZ TARGAN, YAZI KURULU: HALUK İŞÖZEN (İnşaat Mühendisleri Odası), ŞENER ÖZLER. (Mimar Odası), FİKRET ALKAN (Ziraat Mühendisleri Odası), Doç. Dr. Emre DÖLEN (Kimya Mühendisleri Odası), Nuri UYGUR (Gemi Mühendisleri Odası) Erdal KÖKTÜRK (Harita Mühendisleri Odası) Reklam Sorumlusu: Nuri UYGUR YAYIN DANIŞMANLARI: UĞUR KÖRDEM, BEŞİM ÇİÇEKLER Yayıncı Adres: TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Şubesi İnönü Cad. Miralay Sefik Bey Sok. 1/2 TAKSİM/İSTANBUL Tel: 145 18 45-145 16 66 BASKIYA HAZIRLAYAN: BİLEŞİM Reklam-Yayın Organizasyon Tel: 522 07 08 BASILDIĞI YER: MİLLİYET YAYIN A.Ş. TARABYA ABONE

TMMOB Gemi Mühendisleri Odası ile Harita ve Kadastro, İnşaat, Kimya, Ziraat Mühendisleri ve Mimarlar Odası İstanbul Şubelerinin ortak yayını organizdır. SAHİBİ: Odalar adına İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı ERTUĞRUL TIGLAY, GENEL YAYIN YÖNETMENİ: Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Başkanı YÜCEL GÜRSÜL, YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ SÖNMEZ TARGAN, YAZI KURULU: HALUK İŞÖZEN (İnşaat Mühendisleri Odası), ŞENER ÖZLER. (Mimar Odası), FİKRET ALKAN (Ziraat Mühendisleri Odası), Doç. Dr. Emre DÖLEN (Kimya Mühendisleri Odası), Nuri UYGUR (Gemi Mühendisleri Odası) Erdal KÖKTÜRK (Harita Mühendisleri Odası) Reklam Sorumlusu: Nuri UYGUR YAYIN DANIŞMANLARI: UĞUR KÖRDEM, BEŞİM ÇİÇEKLER Yayıncı Adres: TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Şubesi İnönü Cad. Miralay Sefik Bey Sok. 1/2 TAKSİM/İSTANBUL Tel: 145 18 45-145 16 66 BASKIYA HAZIRLAYAN: BİLEŞİM Reklam-Yayın Organizasyon Tel: 522 07 08 BASILDIĞI YER: MİLLİYET YAYIN A.Ş. TARABYA ABONE KOŞULLARI: 6 AYLIK 1800, YILLIK 3600 TL. REKLAM KOŞULLARI: Sütun Santim renkli 6000, Siyah Beyaz 4000 TL. Bu sayı 20.000 adet basılmıştır. (Gazetemiz, kamu kuruluşu niteliğinde olan Odaların yayını organı olduğu için KDV uygulaması dışındadır.)